

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-76- 12608

Chișinău

28 decembrie 2022

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.273/1994 privind actele de identitate în sistemul național de pașapoarte (*inițiativa legislativă nr.433 din 29.11.2022*), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 964 din 28 decembrie 2022.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Avizului (în limba română –1 filă și în limba rusă –1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română – 4 file).

Secretar general
adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Viorica Mustea
Tel.: 022-250-128

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	3207
"28"	12 2022
Ora	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 967

din 28 decembrie 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele
de identitate din sistemul național de pașapoarte**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne

Ministrul justiției

NATALIA GAVRILIȚA

Ana Revenco

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. 967/2022

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 433 din 29 noiembrie 2022) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Proiectul are drept scop modificarea art. 3¹ alin. (2) lit. z¹) din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, în sensul atribuirii Arhiepiscopului Chișinăului, Mitropolit al Basarabiei și Exarh al Plaiurilor a dreptului de a beneficia de pașaport diplomatic.

Ținând cont de argumentele expuse în nota informativă, prin statutul său, teritoriul canonic al Mitropoliei Basarabiei este cel al Republicii Moldova. Respectiv, Exarhul Plaiurilor, Mitropolitul Basarabiei deține jurisdicție canonică asupra diasporei ortodoxe române din Răsărit. Astfel, proiectul consacră privilegiul de a beneficia de pașaport diplomatic conducătorului acestui cult religios și, astfel, se elimină elementul discriminator față de conducătorul Mitropoliei Basarabiei în raport cu Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove, care deja deține dreptul de a obține pașaport diplomatic.

Baza juridică pentru eliberarea buletinului de identitate și a pașaportului o constituie art. 27 din Constituția Republicii Moldova, care garantează oricărui cetățean al Republicii Moldova dreptul la libera circulație în țară, dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

Potrivit art. 3¹ alin. (1) din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, pașaportul diplomatic este actul de identitate eliberat de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene persoanelor care dețin exclusiv cetățenia Republicii Moldova, pentru ieșire și intrare în Republica Moldova în vederea îndeplinirii unor misiuni diplomatice și consulare sau altor funcții oficiale peste hotare în interesul statului sau, în cazurile strict prevăzute de legislație, în vederea însoțirii unor categorii de persoane care au dreptul la pașaport diplomatic de către alte persoane stipulate în legea menționată, precum și pentru utilizare în calitate de act de identificare pe teritoriul Republicii Moldova sau pe teritoriul altor state în virtutea postului deținut sau specificului funcțiilor pe care le exercită.

Cadrul juridic privind organizarea și funcționarea instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova, ca parte a serviciului public, este reglementat de Legea nr. 761/2001 cu privire la serviciul diplomatic, care reiterează și instituie la nivel național principiile expuse în Convenția de la Viena cu privire la

relațiile diplomatice din 18 aprilie 1961 și Convenția de la Viena cu privire la relațiile consulare din 24 aprilie 1963.

În sensul Legii nr. 761/2001 cu privire la serviciul diplomatic, prin serviciul diplomatic se înțelege totalitatea instituțiilor diplomatice și consulare ale Republicii Moldova și activitatea acestora în vederea realizării obiectivelor politicii externe a statului.

În aceeași ordine de idei, prevederea de la art. 3¹ din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte stabilește că este posibilă îndeplinirea altor funcții oficiale peste hotare în interesul statului. Prevederea legală ce ține de îndeplinirea altor atribuții oficiale peste hotare presupune exercitarea de către cetățenii Republicii Moldova, în numele statului, a unor funcții de interes național și de interes public. În această ordine de idei, Hotărârea Curții Constituționale nr. 15/2007 privind controlul constituționalității unei sintagme din art. 2 alin. (3) lit. g) din Legea nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994 „Privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte”, cu modificările și completările ulterioare, prevede că la stabilirea categoriilor de persoane cărora li se eliberează pașapoarte diplomatice, legiuitorul a aplicat nu numai criteriul îndeplinirii unor misiuni diplomatice și consulare sau a altor funcții oficiale peste hotare, ci și criteriul oportunității.

Astfel, conform art. 3¹ din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, de pașapoarte diplomatice beneficiază și unele persoane care nu exercită misiuni diplomatice și consulare și nici alte funcții oficiale peste hotare. Din acest considerent, precum și în conformitate cu principiul suveranității, fiecare stat decide de sine stătător asupra categoriilor de persoane deținătoare de pașapoarte diplomatice. În speță, statul, în temeiul art. 31 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, oferă sprijin cultului care reprezintă convingerile religioase ale majorității cetățenilor țării și, respectiv, poate acorda privilegiul obținerii pașaportului diplomatic inclusiv conducătorilor cultelor religioase.

Totodată, și decizia Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Mitropoliei Basarabiei contra Republicii Moldova stabilește că statul este obligat să rămână neutru și imparțial în raporturile create dintre acesta și cultele religioase. Prin urmare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a adus și elemente complementare referitoare la dimensiunea neutralității și imparțialității statului în afacerile ce țin de relațiile interconfesionale și a observat că, în principiu, dreptul la libertatea religioasă în sensul Convenției exclude evaluarea de către stat a legitimității credințelor religioase. Măsurile de favorizare a unui lider particular sau organ specific al unei comunități ar constitui o încălcare a Convenției.

În subsidiar, aspectul oportunității intervenției legislative propuse necesită a fi examinat inclusiv prin prisma Legii României nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români peste hotare. Astfel, în conformitate cu art. 8 alin. (1) lit. d) din legea menționată, pașaportul diplomatic se acordă,

inclusiv patriarhului, cardinalului, mitropoliților și șefilor cultelor din România, recunoscute de stat. Astfel, Mitropolia Basarabiei este parte integrantă a Bisericii Ortodoxe Române, aflându-se sub jurisdicția de drept a acesteia. În acest context, nu poate fi respinsă posibilitatea ca Mitropolitul Basarabiei și Exarhul Plaiurilor să obțină acest privilegiu în temeiul legii nominalizate. În acest sens este necesară aprecierea și posibila excludere a faptului ca una și aceeași persoană să dețină pașaport diplomatic în temeiul legislației naționale a diferitor state.

Totodată, necesită a fi luat în considerație atât aspectul temporal, cât și sociocultural la momentul adoptării Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte. Or, la momentul stabilirii listei inițiale a persoanelor care pot beneficia de pașaport diplomatic nu era liberalizat regimul de vize pentru cetățenii Republicii Moldova. Astfel, remarcăm că includerea conducătorului cultului religios majoritar în lista persoanelor care pot beneficia de pașaport diplomatic a fost rațională în perioada de până la liberalizarea regimului de vize cu Uniunea Europeană, care a deschis perspectivele de călătorii pentru orice cetățean al Republicii Moldova. Anterior, obținerea unei vize pentru a călători în diverse scopuri nu avea o finalitate sigură, iar refuzul de eliberare a vizei putea compromite activitățile aplicanților, acest fapt având și consecințe pecuniare, în măsura în care pentru procesarea cererii de viză se percep taxe. Actualmente, observăm că aceste impedimente nu mai sunt actuale, or, deținătorii pașaportului Republicii Moldova pot călători liber atât în statele Uniunii Europene, cât și într-un șir de state din afara Uniunii Europene.

În vederea celor menționate *supra*, Guvernul consideră că stabilirea expresă a titularilor pașapoartelor diplomatice este prerogativa exclusivă a Parlamentului, acesta fiind în drept să extindă sau să reducă lista acestora, atunci când consideră necesar.

În subsidiar, în cazul în care legiuitorul va reține pentru adoptare proiectul avizat, următoarele propuneri de îmbunătățire a acestuia urmează a fi luate în considerație.

La art. I, pentru respectarea normelor tehnicii legislative, precum și având în vedere că proiectul prevede modificarea doar a art. 3¹ alin. (2) lit. z¹) din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, alineatele art. I se vor comasa și se vor expune după cum urmează:

„Art. I. – Articolul 3¹ alineatul (2) litera z¹) din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate în sistemul național de pașapoarte (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 9, art. 89), cu modificările ulterioare, se completează cu textul „, precum și Arhiepiscopului Chișinăului, Mitropolit al Basarabiei și Exarh al Plaiurilor”.

În subsidiar, denumirea proiectului va prevedea nemijlocit modificarea art. 3¹ din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.

Cu referire la art. II, se va revedea necesitatea normei expuse în acest articol, or, nota informativă la proiect nu prevede actele normative necesare a fi modificate pentru aplicarea proiectului.

La art. III, referitor la stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ, urmează a se ține cont că, potrivit art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată, decât peste o lună de la data publicării, doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.

În acest context, este necesar ca în nota informativă să se justifice, prin argumente concludente, că prevederile actului normativ prezentat întrunesc condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 967

от 28 декабря 2022 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту закона о внесении изменений
в Закон № 273/1994 об удостоверяющих личность документах
национальной паспортной системы**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона о внесении изменений в Закон № 273/1994 об удостоверяющих личность документах национальной паспортной системы.

Премьер-министр

НАТАЛЬЯ ГАВРИЛИЦА

Контрасигнуют:

Министр внутренних дел

Ана Ревенко

Министр юстиции

Серджиу Литвиненко